становятся не только яркими событиями в жизни общества, но и важными инструментами формирования атмосферы мира и гармонии. Узбекистан – пример того, как многонациональное общество может быть успешным и процветающим, если в основе лежат взаимное уважение и дружба.

Литературы

1. А.Р. Валиева. «Этнические группы Узбекистана: история, культура, современность».
2. Ш.М. Хашимов. «Многонациональный Узбекистан: проблемы и перспективы».
3. Г.П. Шевченко. «Толерантность в современном обществе».
А.С. Задорнова. «Праздничные обычаи народов Узбекистана».

REZYUME. Ko‘p millatli O‘zbekiston xalqi o‘ziga xos madaniyatlar va millatlar uyg‘unligini namoyon etadi, har bir millat o‘zining boy an’analari va urf-odatlarini saqlab qolgan. Maqolada milliy va diniy bayramlarning nishonlanishi O‘zbekistonda yashovchi xalqlar o‘rtasidagi do‘stlikni mustahkamlashga qanday hissa qo‘shishi o‘rganiladi. Tadqiqot jarayonida umumiy yondashuv ularning millatlararo totuvlikni mustahkamlashdagi ahamiyatini va zamonaviy jamiyatda bag‘rikenglik va uyg‘unlik ramzi rolini ochib beradi. Material talabalar, tadqiqotchilar va madaniy xilma-xillik hamda xalqaro hamkorlik bilan qiziquvchi keng o‘quvchilar auditoriyasi uchun mo‘ljallangan.

РЕЗЮМЕ. Многонациональный народ Узбекистана демонстрирует уникальное единство культур и народов, при этом каждая нация сохраняет свои богатые традиции и обычаи. В статье изучается, как празднование национальных и религиозных торжеств способствует укреплению дружбы между народами, проживающими в Узбекистане. В ходе исследования комплексный подход раскрывает их значимость в укреплении межнационального согласия, а также роль как символа толерантности и гармонии в современном обществе. Материал предназначен для студентов, исследователей и широкой аудитории, интересующейся культурным многообразием и международным сотрудничеством.

SUMMARY. The multinational people of Uzbekistan demonstrate a unique unity of cultures and nations, while each ethnic group preserves its rich traditions and customs. This article explores how the celebration of national and religious holidays contributes to strengthening the friendship among the peoples living in Uzbekistan. Through a comprehensive approach, the study highlights the significance of these celebrations in promoting interethnic harmony and their role as symbols of tolerance and harmony in contemporary society. The material is intended for students, researchers, and a wide audience interested in cultural diversity and international cooperation.

JAŃA ÓZBEKSTANDA XALÍQLAR DOSLÍǴÍNÍŃ ÁHMIYETI

Qdırbaev Islambek Qutlıbaevich – *assistent oqıtıwshı*
Ózbekstan mámleketlik kórkem óner hám mádeniyat institutı Nókis filialı

Tayanısh sózler: civilizaciya, ekonomika, social, mádeniyat, programma, global.
Ключевые слова: цивилизация, экономика, социальная, культура, программа, глобальный.
Key words: civilization, economy, social, culture, program, global.

Xalıqlar doslıǵı tereń tariyxıy túbirlerge iye bolıp, ol túrli dáwirlerde birlespeler, óz ara mápli sawda baylanısları, mádeniy almasıwlar hám basqa kóplegen kórinislerde kórinetuǵın bolǵan. Jáhán tariyxındaǵı kóplegen civilizaciyalar qońsılas hám uzaq xalıqlar menen qatnasların óz ara húrmet, tájiriybe almasıw hám sheriklik tiykarında qurılǵan.

Áyyemgi civilizaciyalar bilim, texnologiya hám mádeniy tabıslar menen aktiv almasqan. Shıǵıstı Batıs penen baylanıstırǵan Ullı Jipek jolı buǵan mısal bola aladı. Bul jol arqalı tek ǵana tovarlar, bálki ideyalar hám ilim almasıwı da ámelge asırılǵan. Qaǵaz hám dári sıyaqlı Qıtayda oylap tabılıwı bul sawda jolı arqalı Evropaǵa tarqaldı. Sol dáwirdegi túrli xalıqlar arasındaǵı doslıq hám óz ara túsiniw ámeldegi geografiyalıq hám mádeniy ayırmashılıqlarǵa qaramay, sawda hám mádeniy almasıwlar ushın tınısh sharayatlardı támiyinlewge múmkinshilik berdi.

Orta ásirler de xalıqlar doslıǵına mısal bola aladı. Mısalı, sol dáwirde ilim orayı bolǵan arab dúnyası Evropa menen aktiv baylanısta bolǵan. Sol dáwir arabları hám evropalılar arasındaǵı

qatnaslar mádeniy almasıwlarǵa da, ilimiy jańa ashılıwlarǵa da bay bolǵan. Arablar áyyemgi dáwir ilimpazlarınıń kóplegen dóretpelerin arab tiline awdarma islegen, bul bolsa Oyanıw dáwirinde Evropa pániniń rawajlanıwına sezilerli tásir kórsetti.

Globallasıw dáwirinde xalıqlar doslıǵı, jáhán ekonomikasınıń globallasıwı hám integraciyalasıwı, mádeniy hám sociallıq baylanıslardıń rawajlanıwı menen xalıqlar doslıǵı túsinigi jańa mánis-mazmunǵa iye boldı. Házirgi waqıtta ulıwma qáwipsizlik, ekonomikalıq ósiw, qorshaǵan-ortalıqtı qorǵaw hám insan huqıqların qorǵaw máseleleri boyınsha xalıqlar barǵan sayın kóbirek sheriklik qılıp atır.

BMSH, Evropa Birlespesi hám Jáhán sawda shólkemi sıyaqlı xalıqaralıq shólkemler iskerligi zamanagóy dúnyada xalıqlar doslıǵınıń jaqtı úlgilerinen biri bolıp tabıladı. Bul institutlar tınıshlıq hám qáwipsizlikti bekkemlew, mámleketler arasında jaqsı qońsılaslıq qatnasların ornatıw hám qollap-quwatlawda zárúrli rol oynaydı.

Zamanagóy xalıqlar doslıǵı tómendegilerdi óz ishine aladı:

1. Xalıqaralıq ekonomikalıq baylanıslar. Zamanagóy dúnya - bul óz ara baylanıslı global ekonomika bolıp, ol jaǵdayda túrli mámleketler sawda, investiciya hám texnologiyalar almasıwı arqalı óz ara baylanısda boladı. Ekonomikalıq qarama-qarsılıqlardıń aldın alıw hám óz ara párawanlıqqa úles qosıw ushın xalıqlar arasında tınısh hám konstruktiv qatnaslardı qollap-quwatlaw zárúrli bolıp tabıladı.

2. Búgingi kúnde xalıqaralıq studentler almasıwı programmaları, mádeniy festivallar hám ilimiy konferenciya xalıqlar arasında óz ara ańǵarıw hám doslıqtı rawajlandırıwda zárúrli quralǵa aylanıp atır. Dúnyanıń túrli múyeshlerinen kelgen adamlar bir-birlerine tálim, pán hám mádeniyatda jańa jantasıwlardı uyretedi, bul bolsa óz ara húrmet hám jetisiwge járdem beredi.

Mádeniy almasıw xalıqlar doslıǵınıń tiykarǵı strukturalıq bólegi retinde, xalıqlar doslıǵın bekkemlewge xızmet etetuǵın eń zárúrli táreplerden biri mádeniy almasıw bolıp tabıladı. Basqa xalıqlardıń dástúrleri, kórkem óneri hám tariyxı menen óz ara tanısıw stereotiplerdi joq etiwge hám isenim ortalıǵın jaratılıwna járdem beredi.

Evropada Erasmus yamasa AQShda Fulbrayt sıyaqlı mádeniy almasıw programmaları túrli mámleketlerden kelgen studentler hám ilimpazlarǵa tájiriybe hám bilim almasıw, keyinirek uzaq múddetli sheriklikke aylanatuǵın qatnaslardı qurıw imkaniyatın beredi. Bul programmalar basqa mámleket mádeniyatın túsiniw hám húrmet etiwge járdem beredi, bul ásirese kóp mádeniyatlı jámiyetlerde zárúrli bolıp tabıladı.

Xalıqaralıq kinofestivallar, kórgizbeler, teatr tamashaları tek ǵana mádeniy almasıw, bálki tınıshlıq ornatıw quralı bolıp xızmet etip atır. Mısalı, Kann kinofestivalı sıyaqlı mádeniy ilajlar túrli mádeniyat wákillerin bir jerge toplap, óz ara awızbirshilik maydanına aylanadı.

Xalıqlar arasındaǵı qatnaslardı qáliplestiriwde ǵalaba xabar qurallarınıń ornı unamlı hám unamsız táreplerge iye. Bir tárepten, zamanagóy media tınıshlıq, húrmet hám sheriklik ideyaların tarqatıwda qúdiretli qural bolıp xızmet etiwi múmkin. Basqa tárepten, olar jalǵan maǵlıwmatlardı tarqatıwı múmkin.

Xalıqlar doslıǵın ornatıwda tálimniń ornı, oqıw programmalarına xalıqaralıq sheriklik, insan huqıqları, mádeniy hár túrlilik hám global máselelerge arnalǵan temalardıń kiritiliwi ósip kiyatırǵan jas áwladtı rawajlandırıwǵa járdem beredi. Xalıqaralıq almasıw programmaları, qospa ilimiy izertlewler hám volontyorlıq iskerligi xalıqaralıq kontekstte isley alatuǵın bolajaq jetekshilerdi tárbiyalawda zárúrli qural bolıwı múmkin. Xalıqlar doslıǵı zamanagóy dúnya sharayatında tınıshlıq hám párawanlıqtı támiyinlewde áhmiyetli bolıp tabıladı. Tariyxtan qáliplesken sheriklik dástúrleri, sonıń menen birge, mádeniyat, tálim hám ilim tarawlarındaǵı zamanagóy baslamalar jaqsı qońsılıq qatnasların bekkemlewde zárúrli orın tutadı.

Paydalanılǵan ádebiyatlar

1. T. Karimova - Xalqlar do‘stligining tarixiy ildizlari.
2. T. Karimova - Millatlararo muloqot va do‘stlik.

Saytlar

www.ikipedia.com
www.kun.uz
www.ziyonet.uz

REZYUME. Xalıqlar doslıǵı - túrli etnikalıq hám mádeniy toparlar arasındaǵı jaqın sheriklik, óz-ara húrmet hám awızbirshilikti ańlatatuǵın túsinik bolıp tabıladı. Bul xalıqaralıq qatnaslardıń zárúrli tárepi

bolıp, dúnyada tınıshlıq, turaqlılıq hám párawanlıqtı bekkemlewge xızmet etedi. Globallasıw hám kóplegen global máseleler sharayatında xalıqlar arasındaǵı doslıq hám de aktual áhmiyetke iye bolıp atır. Bul maqalada xalıqlar doslıǵınıń áhmiyeti, onıń tariyxıy túbirleri, onı ámelge asırıw jolındaǵı máseleler hám zamanagóy dúnyada mádeniy roli haqqında sóz júritiledi.

РЕЗЮМЕ. Дружба народов подразумевает тесное партнерство, взаимное уважение и сотрудничество между различными этническими и культурными группами. Эти народы становятся мощными опорами взаимных соглашений, способствуя установлению мира, справедливости и процветания в мире. В условиях нарастания глобальных проблем дружба между народами приобретает все большую актуальность. В данной статье рассматривается значение дружбы народов, ее исторические основы, проблемы ее реализации и культурная роль в современном мире.

SUMMARY. The friendship of nations entails close partnership, mutual respect, and cooperation among diverse ethnic and cultural groups. These nations become powerful pillars of mutual agreements, fostering peace, justice, and prosperity worldwide. As global challenges escalate, the friendship between nations grows increasingly significant. This article explores the importance of international friendship, its historical foundations, the challenges in its implementation, and its cultural role in the contemporary world.

RESPUBLIKAMÍZDÍŃ SOCIALLÍQ - SIYASIY TURMÍSÍNDAǴÍ RAWAJLANÍWLAR HÁM DE DOSLÍQ QATNASÍQLAR

Qurbaniyazov Rufat – *assistent oqıtıwshı*
Ózbekstan mámleketlik kórkem óner hám mádeniyat institutı Nókis filialı

Tayanısh sózler: tariyx, kórkem óner, muzıka, mámleket, shólkem, tınıshlıq, paytaxt.
Ключевые слова: история искусства, музыка, государство, мода, спокойствие, архитектура.
Key words: the history of art, music, the state, fashion, tranquility, architecture.

Usı maqalada mámleketimizdegi diniy bawrıkeńlik hám óz-ara tuwısqanlıq múnásibetlerin ta`rtipke salıwda, milletleraralıq tatıwlıqtı támiyinlewdegi tiykarǵı wazıypası boyınsha 2017-2021-jıllarıÓzbekstan Respublikasın rawajlantırıwdıń 5 tiykarǵı jónelisi boyınsha Háreketler strategiyasınıń shólkemlestiriwshi tiykarǵı hám sociallıq huqıqıy áhmiyeti haqqında pikirler bildirilgen.

Qaraqalpaq xalqınıń bay ótmish tariyxı, joqarı mádeniyatı hám kórkem óneri, ruwxıylıǵın, qońsı xalıqlar menen tariyxıy hám mádeniy baylanısların hár tárepleme úyreniw watanımız tariyxınıń aktual mashqalarınan biri esaplanadı. Búgingi kúnde watanımızda barlıq millet hám xalıqlarǵa óz mádeniyatın úgit-násiyatlaw hám de tariyxın úyreniw ushın keń imkaniyatlar jaratılǵan. Milliy ózlikti ańlaw, tariyxıy eslewdi qayta tiklew, xalqımız tariyxına tiyisli jazba dereklerdi asırap-abaylaw, olardı izertlew hám mádeniy-tariyxıy miyrasımızdı xalqımız arasında keń kólemde úgit-násiyatlaw máseleleri tariyxshı ilimpazlarımızǵa úlken juwapkershilik júkleydi.

Janajan watanımız – Ózbekstan Respublikası óziniń 33 jıllıq ǵárezsiz rawajlanıwı dawamında ásirlerge bara-bar joldı basıp ótti. Tariyxıy qısqa usı dáwirde qala hám awıllarımızdıń, pútkil mámleketimizdiń kelbeti, jámiyetimizdegi sociallıq-siyasiy múnásibetler pútkilley ózgerdi. Turmısımızdıń barlıq tarawları menen tarmaqlarında turaqlı ósiw pátleri kózge taslanbaqta. Eń áhmiyetlisi, xalqımız qálbinde óz jurtına iyelik etiw sezimi, usı ullı watannıń búgingi hám erteńgi kúni maǵan da baylanıslı degen juwapkershilik tuyǵıları kúsheyip, onıń sana-sezimi menen dúnyaǵa kóz-qarası keńeyip barmaqta.

Ótken 33 jıllıq dáwir pútkil mámleketimiz qatarı ondaǵı hárbir aymaqtıń rawajlanıwında da óshpes iz qaldırǵanın ayrıqsha atap ótiw zárúr. Bunıń tastıyıǵın Ózbekstanımızdıń arqa bóleginde jaylasqan Qaraqalpaqstan Respublikası mısalında da ayqın kóriw múmkin. Saqıy hám biytákirar qaraqalpaq topıraǵı mámleketimizdiń social-ekonomikalıq rawajlanıwında ayrıqsha orın iyeleydi.

Ǵárezsizlik jıllarında basqa aymaqlar qatarında Qaraqalpaqstannıń rawajlanıwına da úlken itibar berilmekte. Mine usınday dıqqat itibar arqasında búgingi kúnde respublika paytaxtı – Nókis qalasınan baslap, rayon orayları, qala hám awıllar, hátte eń túpkirdegi awıllarǵa shekem hár tárepleme ózgerip, rawajlanıp barmaqta. Bunda, ásirese, mámleketimiz basshısınıń tikkeley baslaması menen islep shıǵılıp, úzliksiz ámelge asırılıp atırǵan Qaraqalpaqstan Respublikasın social-ekonomikalıq rawajlandırıw baǵdarlaması úlken áhmiyetke iye bolmaqta.